

Programma van Toetsing en Afsluiting

MAVO COHORT 2019/2021

Versie juni 2020

TOELICHTING

Dit PTA is in juni 2020 gewijzigd i.v.m. de corona-omstandigheden.

Dit PTA is van toepassing op alle leerlingen van klas 3- en 4 mavo cohort 2019-2021 (de leerlingen die in het schooljaar 2019-2020 starten in klas 3, en in schooljaar 2020-2021 in klas 4 zitten).

Het examenreglement Quadraam 2019-2020 en 2020-2021 is van toepassing. Zoals bedoeld in artikel 12 van het eindexamenreglement Quadraam is er een aanvullend reglement van toepassing. Dit aanvullend reglement bevat alle Lyceum Elst specifieke voorschriften en informatie. Het examenreglement Quadraam en het aanvullend reglement is te downloaden van de website van Lyceum Elst: <https://www.lyceumelst.nl/downloads/>

Wijzigingen t.o.v. versie 1 van het PTA zijn in het geel gearceerd.

INLEIDING

Beste leerling,

Voor jullie ligt het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) waarvoor wij jullie speciale aandacht vragen.

Dit PTA is vastgesteld door het bevoegd gezag van Lyceum Elst en is ter instemming voorgelegd aan de medezeggenschapsraad van Lyceum Elst.

In dit document lees hoe de toetsing verloopt, hoe de beoordeling plaatsvindt en hoe uiteindelijk bepaald wordt hoe je schoolexamencijfer tot stand komt.

Zijn er vragen over de inhoud, informeer bij de desbetreffende docent, je mentor, de teamleider, of conrector, zij zullen je graag te woord staan.

Namens alle medewerkers en de eindexamencommissie¹ van Lyceum Elst wens ik jullie veel succes bij de voorbereidingen, het schoolexamen en het uiteindelijke eindexamen.

Namens het team van Lyceum Elst,

Drs. J. de Wit

Rector

en

Drs. W. Claessens

Conrector bovenbouw

¹De examencommissie van het Lyceum Elst bestaat uit:

Drs. J. de Wit (rector), voorzitter

Drs. W. Claesens (conrector bovenbouw), plaatsvervangend voorzitter

Mevr. M. van Norel (teamleider mavo)

Dhr. J. Baank (examensecretaris mavo)

INHOUDSOPGAVE

Toelichting	2
Inleiding	3
Becijfering, tijdvakken en herkansing	5
Becijfering	5
Tijdvakken	5
Herkansing	5
De vak pta's	7
1.1 PTA Nederlands	8
1.2 PTA Engels	12
1.3 PTA Duits	15
1.4 PTA geschiedenis	18
1.5 PTA aardrijkskunde	21
1.6 PTA economie	25
1.7 PTA maatschappijleer	28
1.8 PTA biologie	30
1.9 PTA wiskunde	34
1.10 PTA nask1	36
1.11 PTA nask2	40
1.12 PTA kunstvakken inclusief CKV	42
1.13 PTA kunstvakken 2	44
1.14 PTA lichamelijke opvoeding	46
1.15 PTA lichamelijke opvoeding 2	49
1.16 PTA LOB	53
1.17 PTA profielwerkstuk	54

BECIJFERING, TIJDVAKKEN EN HERKANSING

BECIJFERING

In de vak PTAs is aangegeven wat de schoolexamenweging is van een onderdeel dat wordt beoordeeld met een cijfer. Deze weging is in procenten en loopt altijd op tot en met 100%. Het gewogen gemiddelde wordt als volgt afgerond:

Indien het vak wordt afgerond met een schoolexamen en centraal examen: het schoolexamencijfer wordt op 1 decimaal afgerond. Het decimaal wordt met 1 verhoogd indien het tweede getal voor het decimaal een 5 of hoger was. Voorbeeld: Een 7,49 wordt een 7,5. Een 7,54 wordt een 7,5.

Indien het vak wordt afgerond met enkel een schoolexamen: het schoolexamencijfer wordt afgerond op een heel cijfer. Het cijfer voor de komma wordt met 1 verhoogd indien het cijfer achter de komma 5 of hoger is. Voorbeeld: een 7,4 wordt een 7. Een 7,5 wordt een 8.

TIJDVAKKEN

Het schoolexamen wordt afgenomen in leerjaar 3 en leerjaar 4. Tussentijds vindt er een voorwaardelijke check plaatst. Uiterlijk op maandag 29 juni 2020 dient de kandidaat het schoolexamendossier van klas 3 af te ronden. Het is aan het bevoegd gezag om vast te stellen of het schoolexamendossier van klas 3 is afgerond.

De sluitingsdatum van het schoolexamendossier leerjaar 4 wordt vastgesteld aan het begin van schooljaar 2020-2021. Het schoolexamen dient uiterlijk 10 kalenderdagen voor aanvang van het eerste tijdvak afgerond dienen te zijn.

Schoolexamens worden afgenomen in de LE-weken. Kandidaten ontvangen gedurende het schooljaar een rooster waarop de exacte data en tijdstippen van afname vermeld staan. Deadlines voor handelingsdelen en praktische opdrachten worden door de docent naar de leerling toe gecommuniceerd.

HERKANSING

Iedere kandidaat heeft recht op 1 herkansing van een schoolexamen onderdeel in klas 3, en 3 schoolexamenonderdelen in klas 4 (1 per periode). Herkansingen vinden plaats in klas 4 mavo volgens onderstaand schema:

Herkansing klas 3: in klas 4, periode 1

Herkansing klas 4 periode 1: na LE-week 1

Herkansing klas 4 periode 2: na LE-week 2

Herkansing klas 4 periode 3: na LE-week 3

Inhalen staat gelijk aan herkansen. Inhalen van gemiste schoolexamens vindt plaats op de dag van herkansen. Gemiste schoolexamens van klas 3 worden nog in klas 3 ingehaald. Herkansingen kunnen niet opgestapeld worden. Het hoogst behaalde resultaat telt mee.

Verdere regelgeving omtrent het (eind)examen is opgenomen in het examenreglement Quadraam en het aanvullend reglement Lyceum Elst mavo 2019-2020.

DE VAK PTA'S

Op de volgende pagina's staan de vak pta's.

De gebruikte afkortingen en codes staan hieronder uitgelegd.

Nummer	Betekenis	Toelichting
1	PTA-nummer	Afkorting van het vak + volgnummer. Deze codes staan ook in magister bij de cijferkolom.
2	Soort	SE = Schoolexamen HA = Handelingsdeel PO = Praktische opdracht
3	Vorm	KL = kijk en/of luistertoets S = schriftelijk M = mondeling P = presentatie / praktisch
4	Duur	Duur in minuten, of indien aangegeven in een andere eenheid
5	Omschrijving	Een korte beschrijving van het betreffende onderdeel
6	Eindtermen	De eindtermen verwijzen naar de eindtermen in de syllabus/examenprogramma's van ieder vak. De syllabus/examenprogramma's van ieder vak zijn te vinden op www.examenblad.nl → 2021 → vmbo t
7	Weging	Weging van het onderdeel
8	Herkansbaar	Of het onderdeel al dan niet onder de herkansingsregeling valt

Tabel 1 Beschrijving PTA

1.1 PTA NEDERLANDS

Het examenprogramma Nederlands voor het vmbo-t (mavo) (zie volledige tekst www.examenblad.nl):

Tabel:

Verdeling van de examenstof Nederlandse taal GT over centraal examen en schoolexamen

Exameneenheden		GT	CE	moet op SE	mag op SE
NE/K/1	Oriëntatie op leren en werken	X		GT	
NE/K/2	Basisvaardigheden	X		GT	
NE/K/3	Leervaardigheden voor het vak Nederlands	X	GT	GT	
NE/K/4	Luister- en kijkvaardigheid	X		GT	
NE/K/5	Spreek- en gespreksvaardigheid	X		GT	
NE/K/6	Leesvaardigheid	X	GT		GT
NE/K/7	Schrijfvaardigheid	X	GT		GT
NE/K/8	Fictie	X		GT	
NE/V/1	Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie	X		GT	
NE/V/2	Schrijven op basis van documentatie	X		GT	
NE/V/3	Vaardigheden in samenhang	X		GT	

Het eindexamen Nederlands bestaat uit een centraal examen en een schoolexamen. In bovenstaande tabel is te zien op welke exameneenheden het centraal examen betrekking heeft. Op Lyceum Elst kan het schoolexamen ook betrekking hebben op de domeinen die op het centraal examen geëxamineerd worden. Daarnaast kan het schoolexamen betrekking hebben op vakinhoud die niet rechtstreeks in het examenprogramma is vastgelegd. De exameneenheden K1/2/3 kunnen tijdens iedere toets of schoolexamenonderdeel terug komen. De verrijkingseenheden die betrekking hebben op het profielwerkstuk komen terug in het PTA profielwerkstuk.

Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) MAVO - Lyceum Elst									
Vak	Nederlands								
Cohort	2019-2021								
Algemene informatie	Gebruikte methode is Nieuw Nederlands 3&4 vmbo-GT ed. 5								
Afname periode	Nummer	Soort	Vorm	Duur	Omschrijving	Eindtermen	Weging overgang	Weging schoolexamen-dossier	Herkansbaar
Leerjaar 3	NL1	SE	S	60	Tekstbegrip 2 leesvaardigheid - samenvatting	NE/K/1/2/3/6/7	4x	20%	Ja
Leerjaar 4	NL2	SE	S/KL	75	<u>Cito Kijk & luistervaardigheid</u> De leerlingen moeten vragen beantwoorden n.a.v. drie beeldfragmenten. Materiaal komt van Cito.	NE/K/2/4	NVT	15%	Nee
Leerjaar 4	NL3	PO	M	15	<u>Boekpresentatie (Fictie)</u> Leerlingen lezen twee Nederlandse boeken en ze geven hierover een presentatie. Dit is een individuele opdracht en leerlingen zorgen zelf dat ze aan de boeken komen, die op de leeslijst staan. www.lezenvoordelijst.nl	NE/K/2/5/8/ NE/V/1/2	NVT	10%	Nee
Leerjaar 4	NL4	SE	S	90	<u>Tekstbegrip 3 - schrijfoopdracht</u> Nieuw Nederlands 4 vmbo-GT ed. 5 Hoofdstuk 1 t/m 5	NE /K/1/2/3/6/7 NE /V/3	NVT	25%	Ja

					onderdeel lezen, blz. 8, 46, 84, 122 en 159. Hoofdstuk 1 onderdeel schrijven, blz. 19. Schrijven: schrijfp opdracht, blz. 229. Voorbeeld zakelijke brief, blz. 243 en oefenen met oude examens.				
Leerjaar 4	NL5	SE	S	120	<u>Tekstbegrip 4 - samenvatting - schrijfp opdracht</u> Nieuw Nederlands 4 vmbo-GT ed. 5 Hoofdstuk 1 t/m 5 onderdeel lezen, blz. 8, 46, 84, 122 en 159. Lezen: samenvatten, blz. 224 en oefenen met oude examens.	NE /K/1/2/3/6/7 NE /V/3	NVT	30%	Ja
Leerjaar 4	NL6	HA	S	-	<u>Dossier</u> (verwerking) + diverse inleveropdrachten In het dossier komen een voorbeeld van een samenvatting, zakelijke brief, e-mail en een artikel. Voorbeelden van opdrachten die ingeleverd moeten worden, zijn: een reclameproject (materiaal ontwikkeld door docent. Er wordt ingegaan op verschillende vormen van reclames en leerlingen maken zelf reclameteksten) en het ontwikkelen van een escaperoom (materiaal ontwikkeld door docent. Leerlingen maken zelf een	NE/K/1/2/3/5/6/7 NE/V/1/2/3	NVT	0%	Nee

					escaperoom en voeren die uit). Verdere opdrachten worden door de docent t.z.t. verstrekt en ze worden in de studiewijzer gezet.				
Wijzigingen ten opzichte van versie 1 van het PTA: Omschrijving en inhoud van SE uit leerjaar 3 is gewijzigd (NL1)									

1.2 PTA ENGELS

Het examenprogramma Engels voor het vmbo-t (mavo) (zie volledige tekst www.examenblad.nl):

*Verdeling van de examenstof Engels, Duits, Frans, Spaans Turks en Arabisch over het **papieren** centraal examen en schoolexamen.*

Exameneenheden		B	KB	GL/TL	CE	moet op SE	mag op SE
MVT/K/1	Oriëntatie op leren en werken	X	X	X		<i>B, K, GT</i>	
MVT/K/2	Basisvaardigheden	X	X	X		<i>B, K, GT</i>	
MVT/K/3	Leervaardigheden in de moderne vreemde talen	X	X	X	<i>B, K, GT</i>	<i>B, K, GT</i>	
MVT/K/4	Leesvaardigheid	X	X	X	<i>B, K, GT</i>		<i>B, KB, GT</i>
MVT/K/5	Luister- en kijkvaardigheid	X	X	X		<i>B, K, GT</i>	
MVT/K/6	Gespreksvaardigheid	X	X	X		<i>B, K, GT</i>	
MVT/K/7	Schrijfvaardigheid ¹	X	X	X		<i>B, K, GT</i>	
MVT/V/1	Leesvaardigheid			X	<i>GT</i>		<i>GT</i>
MVT/V/	Kennis van land en samenleving			X	<i>GT</i> ²		<i>GT</i>
MVT/V/4	Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie			X		<i>GT</i>	
MVT/V/5	Vaardigheden in samenhang			X	<i>GT</i>		<i>GT</i>

Het eindexamen Engels bestaat uit een centraal examen en een schoolexamen. In bovenstaande tabel is te zien op welke exameneenheden het centraal examen betrekking heeft. Op Lyceum Elst kan het schoolexamen ook betrekking hebben op de domeinen die op het centraal examen geëxamineerd worden. Daarnaast kan het schoolexamen betrekking hebben op vakinhoud die niet rechtstreeks in het examenprogramma is vastgelegd. De exameneenheden K1/2/3 kunnen tijdens iedere toets of schoolexamenonderdeel terug komen. De verrijkingseenheden die betrekking hebben op het profielwerkstuk komen terug in het PTA profielwerkstuk.

Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) MAVO - Lyceum Elst									
Vak		Engels							
Cohort		2019-2021							
Algemene informatie		Gebruikte methode is Stepping Stones 3 vmbo gt - 4 vmbo gt							
Afname periode	Nummer	Soort	Vorm	Duur	Omschrijving	Eindtermen	Weging overgang	Weging schoolexamen-dossier	Herkansbaar
Leerjaar 3	EN1	SE	S	90	Leestoets met vocabulaire & Kennis van land en samenleving. Naast een leesgedeelte krijg je ook vragen over land en samenleving. Tijdens de lessen krijg je materiaal om je hier op voor te bereiden.	K2, K3 + K4	4x	25%	Ja
Leerjaar 4	EN2	SE	S	90	Lees- en schrijftoets Aanwijzingen met betrekking tot het schrijfgedeelte ontvang je in de les van je docent, en staan in de methode vermeld.	K2 + K4	Nvt	25%	Ja
Leerjaar 4	EN3	SE	M	15	Mondeling Een mondeling met je docent Engels waarbij je moet laten zien dat je in staat bent om in het Engels een gesprek te voeren. Het grootste deel van het mondeling ben jij zelf aan het woord.	K6	Nvt	25%	Nee

Leerjaar 4	EN4	SE	S/KL	90	Kijkluistertoets (cito)	K5	Nvt	25%	Ja
Leerjaar 4	EN5	HA	S	-	Portfolio Engels: diverse inleveropdrachten Gedurende het leerjaar dien je verschillende opdrachten te maken die je in een mapje bundelt. De opdrachtomschrijvingen krijg je van je docent in de les, en is te vinden in de studiewijzer.	K1, K2, K7, V4, V5	Nvt	0%	Nee

1.3 PTA DUTS

Het examenprogramma Duits voor het vmbo-t (mavo) (zie volledige tekst www.examenblad.nl):

*Verdeling van de examenstof Engels, Duits, Frans, Spaans Turks en Arabisch over het **papieren** centraal examen en schoolexamen.*

Exameneenheden		B	KB	GL/TL	CE	moet op SE	mag op SE
MVT/K/1	Oriëntatie op leren en werken	X	X	X		<i>B, K, GT</i>	
MVT/K/2	Basisvaardigheden	X	X	X		<i>B, K, GT</i>	
MVT/K/3	Leervaardigheden in de moderne vreemde talen	X	X	X	<i>B, K, GT</i>	<i>B, K, GT</i>	
MVT/K/4	Leesvaardigheid	X	X	X	<i>B, K, GT</i>		<i>B, KB, GT</i>
MVT/K/5	Luister- en kijkvaardigheid	X	X	X		<i>B, K, GT</i>	
MVT/K/6	Gespreksvaardigheid	X	X	X		<i>B, K, GT</i>	
MVT/K/7	Schrijfvaardigheid ¹	X	X	X		<i>B, K, GT</i>	
MVT/V/1	Leesvaardigheid			X	<i>GT</i>		<i>GT</i>
MVT/V/	Kennis van land en samenleving			X	<i>GT</i> ²		<i>GT</i>
MVT/V/4	Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie			X		<i>GT</i>	
MVT/V/5	Vaardigheden in samenhang			X	<i>GT</i>		<i>GT</i>

Het eindexamen Duits bestaat uit een centraal examen en een schoolexamen. In bovenstaande tabel is te zien op welke exameneenheden het centraal examen betrekking heeft. Op Lyceum Elst kan het schoolexamen ook betrekking hebben op de domeinen die op het centraal examen geëxamineerd worden. Daarnaast kan het schoolexamen betrekking hebben op vakinhoud die niet rechtstreeks in het examenprogramma is vastgelegd. De exameneenheden K1/2/3 kunnen tijdens iedere toets of schoolexamenonderdeel terug komen. De verrijkingseenheden die betrekking hebben op het profielwerkstuk komen terug in het PTA profielwerkstuk.

Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) MAVO - Lyceum Elst									
Vak		Duits							
Cohort		2019-2021							
Algemene informatie		Gebruikte methode: Na klar! (3 ^e editie Malmberg 3 VMBO-KGT en 4 VMBO-KGT)							
Afname periode	Nummer	Soort	Vorm	Duur	Omschrijving	Eindtermen	Weging overgang	Weging schoolexamen-dossier	Herkansbaar
Leerjaar 3	DU1	SE	S	90	Kennistoets examenidroom (3 VMBO-KGT blz 155, 156), examenvragen (4 VMBO-KGT blz.114, 115) en lezen (teksten op KB-niveau). Lijst met examenvragen wordt via de studiewijzer in Magister ter beschikking gesteld.	K4	4	25%	Ja
Leerjaar 4	DU2	HA	S	NVT	Dossier schrijfvaardigheid (4 VMBO-KGT hst. 1, 2, 3)	K7	-	-	-
Leerjaar 4	DU3	SE	S	90	Schrijfvaardigheid (4 VMBO-KGT hst. 1, 2, 3)	K7	NVT	25%	Ja
Leerjaar 4	DU4	HA	S/KL	NVT	Dossier kijk-& luistervaardigheid (4 VMBO-KGT hst. 4, 5, 6)	K5, V3	-	-	-
Leerjaar 4	DU5	SE	S/KL	90	Kijk- & luistervaardigheid (4 VMBO-KGT hst. 4, 5, 6) Landelijke CITO-toets K&L Duits	K5, V3	NVT	25%	Ja

Leerjaar 4	DU6	HA	S	NVT	Dossier Spreek- en gespreksvaardigheid (4 VMBO-KGT hst. 7, 8, 9)	K6	-	-	-
Leerjaar 4	DU7	SE	S	30	Spreek- en gespreksvaardigheid (4 VMBO-KGT hst. 7, 8, 9)	K6	NVT	25%	Ja

1.4 PTA GESCHIEDENIS

Het examenprogramma geschiedenis voor het vmbo-t (mavo) (zie volledige tekst www.examenblad.nl):

Verdeling van de examenstof geschiedenis en staatsinrichting GT over centraal examen en schoolexamen

Examineenheden		CE	moet op SE	mag op SE
GS/K/1	Oriëntatie op leren en werken		GT	
GS/K/2	Basisvaardigheden		GT	
GS/K/3	Leervaardigheden in het vak geschiedenis en staatsinrichting	GT	GT	
GS/K/4	De koloniale relatie Indonesië - Nederland		(GT*)	(GT*)
GS/K/5	Staatsinrichting van Nederland	GT		GT
GS/K/6	De industriële samenleving in Nederland		(GT*)	(GT*)
GS/K/7	Sociale zekerheid en verzorgingsstaat in Nederland		(GT*)	(GT*)
GS/K/8	Cultureel - mentale ontwikkelingen in Nederland na 1945		(GT*)	(GT*)
GS/K/9	De Koude Oorlog		(GT*)	(GT*)
GS/K/10	Historisch overzicht vanaf 1900	GT		GT
GS/K/11	Het conflict tussen Israël en de Arabische wereld		(GT*)	(GT*)
GS/V/1	Het Indonesisch - Nederlands conflict 1945 - 1949			GT
GS/V/2	Nederland en Europa			GT
GS/V/3	De verhouding mens - milieu			GT
GS/V/4	Ontwikkeling van de gezondheidszorg in Nederland			GT
GS/V/5	Verzuiling en ontzuiling in Nederland			GT
GS/V/6	Nederland en de Verenigde Staten na de Tweede Wereldoorlog			GT
GS/V/7	Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie		GT	
GS/V/8	Vaardigheden in samenhang	GT		GT
GS/V/9	Verrijksingsdeel bij historisch overzicht vanaf 1900	GT		GT

* NB1: Het schoolexamen bestaat tenminste uit 3 kerndelen naar keuze van de school

Het eindexamen geschiedenis bestaat uit een centraal examen en een schoolexamen. In bovenstaande tabel is te zien op welke examineenheden het centraal examen betrekking heeft. Op Lyceum Elst kan het schoolexamen ook betrekking hebben op de domeinen die op het centraal examen geëxamineerd worden. Daarnaast kan het schoolexamen betrekking hebben op vakinhoud die niet rechtstreeks in het examenprogramma is vastgelegd. De examineenheden K1/2/3 kunnen tijdens iedere toets of schoolexamenonderdeel terug komen. De verrijkingseenheden die betrekking hebben op het profielwerkstuk komen terug in het PTA profielwerkstuk.

Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) MAVO - Lyceum Elst									
Vak		Geschiedenis							
Cohort		2019-2021							
Algemene informatie		Historisch Overzicht vanaf 1848 en staatsinrichting & de syllabus van het vak geschiedenis VMBO-TL							
Afname periode	Nummer	Soort	Vorm	Duur	Omschrijving	Eindtermen	Weging overgang	Weging schoolexamen-dossier	Herkansbaar
Leerjaar 3	GS1	SE	S	60	1. De koloniale relatie Indonesië - Nederland 2. De industriële samenleving in Nederland 3. De Koude Oorlog	1. GS/K/4 2. GS/K/6 3. GS/K/9 GS/K/1-2-3-10 GS/V/1 GS/V/7 GS/V/8	4x	20%	Ja
Leerjaar 4	GS2	SE	S	90	Historisch Overzicht vanaf 1848 en Staatsinrichting hoofdstuk 1 t/m 2	GS/K/1-2-3-5-6-10 GS/V/4 GS/V/7 GS/V/8	Nvt	15%	Ja
Leerjaar 4	GS3	SE	S	90	Historisch Overzicht vanaf 1848 en Staatsinrichting hoofdstuk 1 t/m 4	GS/K/1-2-3-5-6-10 GS/V/4 GS/V/5 GS/V/7 GS/V/8 GS/V/9	Nvt	25%	Ja
Leerjaar 4	GS4	PO	S	-	Praktische opdracht uit het historisch Overzicht vanaf 1848 1 tot 2 personen	GS/K/1-2-3-5-6-7-8-9-10 GS/V/1 t/m 9	Nvt	15%	Nee

					12 lesuren (45 minuten)				
Leerjaar 4	GS5	SE	S	120	Historisch Overzicht vanaf 1848 en Staatsinrichting hoofdstuk 1 t/m 6	GS/K/ GS/K/ 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10 GS/V/1 t/m 9	Nvt	25%	Ja
Leerjaar 4	GS6	HA	S	-	Je maakt een 'oud'examen van geschiedenis op VMBO-TL niveau waarbij het cijfer minimaal moet uitkomen tussen het cijfer 6-7 (Bij dit cijfer wordt een voldoende genoteerd in Magister). Tussen de 8-10 wordt het oordeel goed gegeven en genoteerd in Magister. Onder het cijfer 6 wordt een onvoldoende gegeven.	GS/K/ GS/K/ 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10 GS/V/1 t/m 9	Nvt	0%	Nee
Wijzigingen ten opzichte van versie 1 van het PTA: Duur van SE in leerjaar 3 is ingekort van 120 naar 60 minuten									

1.5 PTA AARDRIJKSKUNDE

Het examenprogramma aardrijkskunde voor het vmbo-t (mavo) (zie volledige tekst www.examenblad.nl):

Examineeenheid	SE	CE
AK/K/1 Oriëntatie op leren en werken	X	
AK/K/2 basisvaardigheden	X	
AK/K/3 Leervaardigheden in het vak aardrijkskunde	X (deels)	X
AK/K/4 Weer en klimaat	X (deels)	X
AK/K/5 bronnen van energie	X	X
AK/K/6 water	X (deels)	X
AK/K/7 arm en rijk	X	
AK/K/8 Bevolking en Ruimte	X (deels)	X
AK/K/9 Grenzen en identiteit	X	
AK/V/1 casus weer en klimaat: extreme omstandigheden		X
AK/V/2 casus bronnen van energie	X	
AK/V/3 casus water		X
AK/V/4 casus arm en rijk	X	
AK/V/5 casus bevolking en ruimte		X
AK/V/6 casus grenzen en identiteit	X	
AK/V/7 verwerven, verwerken en verstrekken van informatie	X	
AK/V/8 vaardigheden in samenhang	X	

Het eindexamen aardrijkskunde bestaat uit een centraal examen en een schoolexamen. In bovenstaande tabel is te zien op welke examineeenheden het centraal examen betrekking heeft. Op Lyceum Elst kan het schoolexamen ook betrekking hebben op de domeinen die op het centraal examen geëxamineerd worden. Daarnaast kan het schoolexamen betrekking hebben op vakinhoud die niet rechtstreeks in het examenprogramma is vastgelegd. De examineeenheden K1/2/3 kunnen tijdens iedere toets of schoolexamenonderdeel terug komen. De verrijkingseenheden die betrekking hebben op het profielwerkstuk komen terug in het PTA profielwerkstuk.

Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) MAVO - Lyceum Elst									
Vak		Aardrijkskunde							
Cohort		2019-2021							
Algemene informatie		Gebruikte methode is BuitenLand voor 3/4 VMBO-KGT							
Afname periode	Nummer	Soort	Vorm	Duur	Omschrijving	Eindtermen	Weging overgang	Weging schoolexamen-dossier	Herkansbaar
Leerjaar 3	AK1	SE	S	90	Toets H.1, H.2 en H.3 Toets over hoofdstuk 1 arm en rijk (paragraaf 1 t/m 16), hoofdstuk 2 bronnen van energie (paragraaf 1 t/m 16) en hoofdstuk 3 grenzen en identiteit(paragraaf 1 t/m 16)	AK/K/3/7/5/9 AK/V/2/4/6 Term 3-7-8-9-13-14-15-19-20-21-23-25-27	Nvt	25%	Ja
Leerjaar 4	AK2	SE	S	60	Toets H.5 Bevolking en Ruimte SE H.5 Bevolking en Ruimte + topo Toets gaat over de bevolkingsontwikkeling en het ruimtegebruik in de eigen regio en Nederland alsook in Duitsland en China (paragraaf 1 t/m 14). De topografie van China en Duitsland (uit methode) wordt getoetst alsook de casus uit de methode (paragraaf 15 en 16)	AK/K/3/8 AK/V/5 Term 3-16-17-18-26	Nvt	25%	Ja

Leerjaar 4	AK3	SE	S	60	Toets H.4 Weer en Klimaat Toets gaat over het weer en klimaat, klimaatverandering en klimaatbeleid van de eigen regio en Nederland alsook in Spanje en de Verenigde Staten (paragraaf 1 t/m 14). De topografie van Spanje en de Verenigde Staten (uit methode) wordt getoetst alsook de casus uit de methode (paragraaf 15 en 16)	AK/K/3/4 AK/V/1 Term 3-4-5-6-22	Nvt	25%	Ja
Leerjaar 4	AK4	SE	S	60	H.6 Water Toets gaat over (duurzamer) gebruik van water in de eigen regio en Nederland alsook in het Midden-Oosten en China (paragraaf 1 t/m 14). De topografie van China en het Midden-Oosten (uit methode) wordt getoetst alsook de casus uit de methode (paragraaf 15 en 16)	AK/K/3/6 AK/V/3 Term 3-10-11-12-24	Nvt	25%	Ja
Leerjaar 4	AK5	HA	S	120	Examensimulatie Oefenen met een examen aardrijkskunde waarbij de leerlingen vooral gaan leren hoe het examen er uit ziet en in zijn werk gaat. Het telt mee als handelingsdeel en zal in de aansluitende weken worden geanalyseerd.	AK/K/3/4/8/6 AK/V/1/3/5 Term 3-4-5-6-10-11-12-16-17-18-22-24-26	Nvt		

Leerjaar 4	AK6	HA	S		Excursie Amsterdam Tijdens excursie krijgen de leerlingen te zien wat zij geleerd hebben in paragraaf 1 t/m 5. De opdracht die zij moeten maken in duo's telt mee als handelingsdeel.	AK/K/2/3/8 term 2-3-16	Nvt		
------------	-----	----	---	--	--	---------------------------	-----	--	--

1.6 PTA ECONOMIE

Het examenprogramma economie voor het vmbo-t (mavo) (zie volledige tekst www.examenblad.nl):

Verdeling van de examenstof economie over centraal examen en schoolexamen

Exameneenheden		CE	moet op SE	mag op SE
EC/K/1	Oriëntatie op leren en werken		BB - KB - GT	
EC/K/2	Basisvaardigheden		BB - KB - GT	
EC/K/3	Leervaardigheden in het vak economie	BB - KB - GT	BB - KB - GT	
EC/K/4A	Consumptie	BB - KB - GT		BB - KB - GT
EC/K/4B	Consumptie en consumentenorganisaties		BB - KB - GT	
EC/K/5A	Arbeid en productie	BB - KB - GT		BB - KB - GT
EC/K/5B	Arbeid en bedrijfsleven		BB - KB - GT	
EC/K/6	Overheid en bestuur	GT	BB - KB	GT
EC/K/7	Internationale ontwikkelingen	BB - KB - GT		BB - KB - GT
EC/K/8	Natuur en milieu		BB - KB - GT	
EC/V/1	Verrijkingstof	GT		GT
EC/V/2	Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie		GT	
EC/V/3	Vaardigheden in samenhang	GT		GT

Het eindexamen economie bestaat uit een centraal examen en een schoolexamen. In bovenstaande tabel is te zien op welke exameneenheden het centraal examen betrekking heeft. Op Lyceum Elst kan het schoolexamen ook betrekking hebben op de domeinen die op het centraal examen geëxamineerd worden. Daarnaast kan het schoolexamen betrekking hebben op vakinhoud die niet rechtstreeks in het examenprogramma is vastgelegd. De exameneenheden K1/2/3 kunnen tijdens iedere toets of schoolexamenonderdeel terug komen. De verrijkingseenheden die betrekking hebben op het profielwerkstuk komen terug in het PTA profielwerkstuk.

Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) MAVO - Lyceum Elst									
Vak		Economie							
Cohort		2019-2021							
Algemene informatie		Gebruikte methode is Pincode voor het VMBO-GT 6 ^e editie, klas 3 + klas 4 Eindtermen V2 en V3 worden in het profielwerkstuk getoetst.							
Afname periode	Nummer	Soort	Vorm	Duur	Omschrijving	Eindtermen	Weging overgang	Weging schoolexamen-dossier	Herkansbaar
Leerjaar 3	EC1	SE	S	90	Toets HF2 HF4 HF8 van boek lj3. Deze toets gaat in op stof van leerjaar 3, met in het bijzonder de stof die niet/nauwelijks terugkomt in klas 4: verzekeringen, consumentenrecht, natuur en milieu. In de laatste periode van het jaar krijg je alle benodigdheden om je goed voor te bereiden op deze toets. Toegestaan hulpmiddel: rekenmachine, woordenboek NL	K1 K2 K3 K4ab K5ab K7 K8	4x	20%	Ja
Leerjaar 4	EC2	SE	S	90	Toets HF1/2/3 lj. 4. In de lessen en in de studiewijzer worden de specifieke leerdoelen gegeven. Toegestaan hulpmiddel: rekenmachine, woordenboek NL	K2 K3 K4ab K5ab K7	Nvt	25%	Ja

Leerjaar 4	EC3	SE	S	90	Toets HF4/5/6 lj. 4. In de lessen en in de studiewijzer worden de specifieke leerdoelen gegeven. Toegestaan hulpmiddel: rekenmachine, woordenboek NL	K2 K3 K5ab K6 V1	Nvt	25%	Ja
Leerjaar 4	EC4	SE	S	120	Toets HF1 tm 8 van boek lj 4. Deze toets gaat over alle stof van leerjaar 4, met in het bijzonder de stof die terugkomt op het CE. Toegestaan hulpmiddel: rekenmachine, woordenboek NL	K3 K4a K5a K6 K7 K8 V1	Nvt	30%	Ja
Leerjaar 4	EC5	HA	S	-	Dossier economie: Examensimulatie (verwerking) + diverse inleveropdrachten mbt tot actualiteiten en schoolexamenstof (K4b, k5b en k8).	Alle	Nvt	0%	Nee
Wijzigingen ten opzichte van versie 1 van het PTA: SE leerjaar 3 is omschrijving gewijzigd: van alle hoofdstukken naar hoofdstuk 2, 4, 8									

1.7 PTA MAATSCHAPPIJLEER

Het examenprogramma maatschappijleer voor het vmbo-t (mavo) (zie volledige tekst www.examenblad.nl):

Eindterm	SE
ML1/K/1 oriëntatie op leren en werken	V
ML1/K/2 basisvaardigheden	V
ML1/K/3 leervaardigheden in het vak maatschappijleer	V
ML1/K/4 cultuur en socialisatie	V
ML1/K/5L sociale verschillen	V
ML1/K/6 macht en zeggenschap	V
ML1/K/7 beeldvorming en stereotypering	V

Het eindexamen maatschappijleer bestaat uit een schoolexamen. Op Lyceum Elst kan het schoolexamen betrekking hebben op vakinhoud die niet rechtstreeks in het examenprogramma is vastgelegd. De exameneenheden K1/2/3 kunnen tijdens iedere toets of schoolexamenonderdeel terug komen. De verrijkingseenheden die betrekking hebben op het profielwerkstuk komen terug in het PTA profielwerkstuk.

Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) MAVO - Lyceum Elst									
Vak		Maatschappijleer							
Schooljaar		2019/2020							
Algemene informatie		Methode Thema's maatschappijleer vmbo KGT 4 ^e druk + werkboek en aantekeningen(boekjes)							
Afname periode	Nummer	Soort	Vorm	Duur	Omschrijving	Eindtermen	Weging overgang	Weging schoolexamen-dossier	Herkansbaar
3M	MA01	SE	S	45	SE Thema Media 1 t/m 6: media, nieuws, invloed	ML1/K/4/5/7	Idem aan weging SE-dossier i.v.m. afronden vak in 3 mavo	20%	N
3M	MA02	PO	S	-	PO Media: reclame maken in groepjes: poster of filmpje	ML1/K/1/2/3		15%	N
3M	MA03	SE	S	45	SE Thema Politiek 1 t/m 7: politiek, partijen, regering en parlement	ML1/K/1/6		25%	N
3M	MA04	HA	S	-	HA Politieke partij oprichten: partijprogramma en pitch	ML1/K/1/6		N.v.t.	N
3M	MA05	SE	S	90	SE Thema Jongeren: 1 t/m 5: socialisatie, cultuur, bindingen & Thema Criminaliteit: 1 t/m 6: oorzaken criminaliteit, rechtszaak, preventie	ML1/K/4/5/6/7		40%	N
Wijzigingen ten opzichte van versie 1 van het PTA: Handelingsdeel Nieuws volgen is geschrapt omdat het niet afgerond kan worden SE van LE3 en LE4 zijn samengevoegd tot 1 SE									

1.8 PTA BIOLOGIE

Het examenprogramma biologie voor het vmbo-t (mavo) (zie volledige tekst www.examenblad.nl):

Verdeling van de examenstof biologie BB/KB/GT over centraal examen en schoolexamen

Exameneenheden		B	K	GT	CE	moet op SE	mag op SE
BI/K/1	Oriëntatie op leren en werken	X	X	X		B/K/GT	
BI/K/2	Basisvaardigheden	X	X	X		B/K/GT	
BI/K/3	Leervaardigheden in het vak biologie	X	X	X	B/K/GT	B/K/GT	
BI/K/4	Cellen staan aan de basis	X	X	X	B/K/GT		B/K/GT
BI/K/5	Schimmels en bacteriën: nuttig en soms schadelijk	X	X	X		B/K/GT	
BI/K/6	Planten en dieren en hun samenhang: de eigen omgeving verkend	X	X	X	B/K/GT		B/K/GT
BI/K/7	Mensen beïnvloeden hun omgeving	X	X	X		B/K/GT	
BI/K/8	Houding, beweging en conditie	X	X	X		B/K/GT	
BI/K/9	Het lichaam in stand houden: voeding en genotmiddelen, energie, transport en uitscheiding	X	X	X	B/K/GT		B/K/GT
BI/K/10	Bescherming	X	X	X		B/K/GT	
BI/K/11	Reageren op prikkels	X	X	X	B/K/GT		B/K/GT
BI/K/12	Van generatie op generatie	X	X	X	B/K/GT		B/K/GT
BI/K/13	Erfelijkheid en evolutie		X	X	GT	K	GT
BI/V/1	Bescherming en antistoffen			X	GT		GT
BI/V/2	Gedrag bij mens en dier			X	GT		GT
BI/V/3	Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie			X		GT	
BI/V/4	Vaardigheden in samenhang			X	GT		GT

Het eindexamen biologie bestaat uit een centraal examen en een schoolexamen. In bovenstaande tabel is te zien op welke exameneenheden het centraal examen betrekking heeft. Op Lyceum Elst kan het schoolexamen ook betrekking hebben op de domeinen die op het centraal examen geëxamineerd worden. Daarnaast kan het schoolexamen betrekking hebben op vakinhoud die niet rechtstreeks in het examenprogramma is vastgelegd. De exameneenheden K1/2/3 kunnen tijdens iedere toets of schoolexamenonderdeel terug komen. De verrijkingseenheden die betrekking hebben op het profielwerkstuk komen terug in het PTA profielwerkstuk.

Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) MAVO - Lyceum Elst									
Vak	Biologie								
Cohort	2019-2021								
Algemene informatie	Gebruikte methode is Biologie voor Jou 3a&b en 4a&b 7e editie GT								
Afname periode	Nummer	Soort	Vorm	Duur	Omschrijving	Eindtermen	Weging overgang	Weging schoolexamen-dossier	Herkansbaar
Leerjaar 3	BI1	SE	S	90	<u>Boek 3a</u> Thema 3 Erfelijkheid, Thema 4 Ordening en Evolutie <u>Boek 3b</u> Thema 7 Stevigheid en beweging Neem voor het SE je rekenmachine mee. Extra informatie in de studiewijzer.	K4.5 K5.7 K8.12 K13.19	4x	20%	Ja
Leerjaar 3	BI2	PO	P/S		<u>PO Gedrag</u> (thema 8 boek 3b) Dag naar Burgers Zoo: Je werkt in drietallen. Maken Protocol en ethogram en vragen over dieren uit de dierentuin	V2.21 V4.23	Nvt	5%	Nee
Leerjaar 4	BI3	SE	S	120	<u>Boek 4a</u> Thema 1 Planten, Thema 2 Ecologie en Thema 3 Mens en Milieu	K4.5 K6.9 K7.10 K12.18	Nvt	20%	Ja

					Neem voor het SE je rekenmachine mee Extra informatie in de studiewijzer.				
Leerjaar 4	BI4	SE	S	120	<u>Boek 4a</u> Thema 4 Voeding en vertering <u>Boek 4b</u> Thema 5 Gaswisseling <u>Boek 3a</u> herhalen 3mavo stof Thema 2 Voortplanting Neem voor het SE je rekenmachine mee Extra informatie in de studiewijzer.	K5.7 K9.13 K12.18	Nvt	20%	Ja
Leerjaar 4	BI5	SE	S	120	<u>Boek 4b</u> Thema 6 Transport 7 Uitscheiding, bescherming en opslag <u>Boek 3b</u> herhaling 3mavo stof Thema 6 Zintuigen Neem voor het SE je rekenmachine mee Extra informatie in de studiewijzer.	K4.5 K9.13 K10.14 K11.16	Nvt	20%	Ja
Leerjaar 4	BI6	PO	p/s		Planten & dieren en hun samenhang - Thema 1 Planten: Microscopie en tekening huidmondje werken in tweetallen, apart inleveren - Thema 1 Planten: Tekening	K6.9 K7.10 V4.23	Nvt	4%	Nee

					bloemonderdelen (lelie) werken in tweetallen, apart inleveren - Thema 3 Mens en Milieu: Discussie over een milieugericht thema. Je hebt een eigen rol. - Thema 3 Mens en Milieu Posteropdracht over thema 3 Mens en Milieu Werkt in tweetallen, apart inleveren				
Leerjaar 4	BI7	PO	p/s		Thema 4 Voeding en vertering Voedingsmiddelen en indicatoren (alleen practicum uitvoeren en verslag schrijven binnen één klokuur)	K9.13	Nvt	4%	Nee
Leerjaar 4	BI8	PO	p/s		Vergelijkende anatomie en fysiologie Thema 5+6+7 verschillende organismen vergelijken met anatomie en fysiologie. In tweetallen in de les.	K9.13 V4.23	Nvt	7%	Nee

1.9 PTA WISKUNDE

Het examenprogramma wiskunde voor het vmbo-t (mavo) (zie volledige tekst www.examenblad.nl):

Tabel:

Verdeling van de examenstof wiskunde GT over centraal examen en schoolexamen

Examenleenheden		GT	CE	moet op SE	mag op SE
WI/K/1	Oriëntatie op leren en werken	X		GT	
WI/K/2	Basisvaardigheden	X		GT	
WI/K/3	Leervaarigheden in het vak wiskunde	X	GT	GT	
WI/K/4	Algebraïsche verbanden	X	GT		GT
WI/K/5	Rekenen, meten en schatten	X	GT		GT
WI/K/6	Meetkunde	X	GT		GT
WI/K/7	Informatieverwerking, statistiek	X		GT	
WI/K/8	Geïntegreerde wiskundige activiteiten	X		GT	
WI/V/1	Aanvullende eisen	X	GT		
WI/V/2	Verrijkingsoopdrachten	X		GT	
WI/V/3	Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie	X		GT	
WI/V/4	Vaardigheden in samenhang	X	GT		

Het eindexamen wiskunde bestaat uit een centraal examen en een schoolexamen. In bovenstaande tabel is te zien op welke examenleenheden het centraal examen betrekking heeft. Op Lyceum Elst kan het schoolexamen ook betrekking hebben op de domeinen die op het centraal examen geëxamineerd worden. Daarnaast kan het schoolexamen betrekking hebben op vakinhoud die niet rechtstreeks in het examenprogramma is vastgelegd. De examenleenheden K1/2/3 kunnen tijdens iedere toets of schoolexamenonderdeel terug komen. De verrijkingseenheden die betrekking hebben op het profielwerkstuk komen terug in het PTA profielwerkstuk.

Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) MAVO - Lyceum Elst									
Vak	Wiskunde								
Cohort	2019-2021								
Algemene informatie	Gebruikte methode is Moderne Wiskunde editie 10 vmbo-gt leerjaar 3 Deel B en leerjaar 4 Deel A&B								
Hulpmiddelen	De leerling mag bij iedere toets een rekenmachine, geodriehoek, koershoekmeter en passer gebruiken.								
De leerling kan zich op de toetsen voorbereiden door mee te doen in de les, de opgaven te maken die horen bij de hoofdstukken, deze na te kijken, te verbeteren en waar nodig vragen te stellen aan de docent. In de studiewijzer staat verder gespecificeerd hoe leerlingen zich op de toetsen kunnen voorbereiden.									
Afname periode	Nummer	Soort	Vorm	Duur	Omschrijving	Eindtermen	Weging overgang	Weging schoolexamen-dossier	Herkansbaar
Leerjaar 3	WI01	PO	S	/	Praktische opdracht In tweetallen gaan leerlingen 4 à 5 lessen aan het werk. In de studiewijzer staan 3 verschillende PO's, ze kiezen er 1 uit om te maken.	K8 V2	2x	5%	Nee
Leerjaar 3	WI02	SE	S	90	H10 Grafen H11 Oppervlakte en inhoud H12 Grafieken	K6 (niveau lj3) K7 (niveau lj3)	4x	20%	Ja
Leerjaar 4	WI03	SE	S	90	H1Grafieken en vergelijkingen H2 Vlakke meetkunde H3 Informatieverwerking	K4 K6.3 K7 (niveau lj4)	Nvt	25%	Ja
Leerjaar 4	WI04	SE	S	90	H4 Machtsverbanden H5 Rekenen H7 Exponentiele formules	K5	Nvt	25%	Ja
Leerjaar 4	WI05	SE	S	90	H6 Goniometrie H8 Ruimte meetkunde	K6	Nvt	25%	Ja

1.10 PTA NASK1

Het examenprogramma natuur en scheikunde 1 voor het vmbo-t (mavo) (zie volledige tekst www.examenblad.nl):

Verdeling van de examenstof natuur en scheikunde I GT over centraal examen en schoolexamen

Exameneenheden		GT	CE	moet op SE	mag op SE
NASK1/K/1	Oriëntatie op leren en werken	X		GT	
NASK1/K/2	Basisvaardigheden	X		GT	
NASK1/K/3	Leervaardigheden in het vak natuurkunde	X	GT	GT	
NASK1/K/4	Stoffen en materialen	X	GT		GT
NASK1/K/5	Elektrische energie	X	GT		GT
NASK1/K/6	Verbranden en verwarmen	X	GT		GT
NASK1/K/7	Licht en beeld	X		GT	
NASK1/K/8	Geluid	X	GT		GT
NASK1/K/9	Kracht en veiligheid	X	GT		GT
NASK1/K/10	Bouw van de materie	X		GT	
NASK1/K/11	Straling en stralingsbescherming	X		GT	
NASK1/K/12	Het weer	X		GT	
NASK1/V/1	Veiligheid in het verkeer	X	GT		GT
NASK1/V/2	Constructies	X	GT		GT
NASK1/V/3	Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie	X		GT	
NASK1/V/4	Vaardigheden in samenhang	X	GT		GT

Het eindexamen natuur en scheikunde 1 bestaat uit een centraal examen en een schoolexamen. In bovenstaande tabel is te zien op welke exameneenheden het centraal examen betrekking heeft. Op Lyceum Elst kan het schoolexamen ook betrekking hebben op de domeinen die op het centraal examen geëxamineerd worden. Daarnaast kan het schoolexamen betrekking hebben op vakinhoud die niet rechtstreeks in het examenprogramma is vastgelegd. De exameneenheden K1/2/3 kunnen tijdens iedere toets of schoolexamenonderdeel terug komen. De verrijkingseenheden die betrekking hebben op het profielwerkstuk komen terug in het PTA profielwerkstuk.

Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) MAVO - Lyceum Elst									
Vak		NaSk1							
Cohort		2019-2021							
Algemene informatie		Gebruikte methode is Overal NASK voor het VMBO-KGT 5 ^e editie, klas 3 + klas 4 Toegestane hulpmiddelen bij onderstaande SE's en PO's: - Rekenmachine (niet grafisch) - BINAS NaSk1 en NaSk2, vmbo-kgt 2e editie							
Afname periode	Nummer	Soort	Vorm	Duur	Omschrijving	Eindtermen	Weging overgang	Weging schoolexamen-dossier	Herkansbaar
Leerjaar 3	NSK1-01	SE	S	120	Toets H1, H2, H4 & H6 De toets wordt in de lessen voorbereid door: Uitleg van de vakdocent, het maken van huiswerk opdrachten, nakijken van huiswerk opdrachten, oefensommen tijdens de lessen. Aanvullende informatie is te vinden op de studiewijzer.	K7.11, K10.17, K11.18 & K12.19	4x	20%	Ja
Leerjaar 4	NSK1-03	SE	S	90	Toets H10 & H12 De toets wordt in de lessen voorbereid door: Uitleg van de vakdocent, het maken van huiswerk opdrachten, nakijken van huiswerk opdrachten, oefensommen tijdens de lessen. Aanvullende informatie is te vinden op de studiewijzer.	K9.15, V1, V2	Nvt	20%	Ja

Leerjaar 4	NSK1-04	SE	S	90	Toets H9 t/m 12 De toets wordt in de lessen voorbereid door: Uitleg van de vakdocent, het maken van huiswerk opdrachten, nakijken van huiswerk opdrachten, oefensommen tijdens de lessen. Aanvullende informatie is te vinden op de studiewijzer.	K5.8, K9.15, V1, V2	Nvt	20%	Ja
Leerjaar 4	NSK1-05	SE	S	120	Toets H 1 t/m 7 (3^e klas boek) & H 8 t/m 12 (4^e klas boek) De toets wordt in de lessen voorbereid door: Uitleg van de vakdocent, het maken van huiswerk opdrachten, nakijken van huiswerk opdrachten, oefensommen tijdens de lessen. Aanvullende informatie is te vinden op de studiewijzer.	K5.8 & K7.11, K8.13, K9.15, K10.17, K11.18, K12.19, V1 & V2	Nvt	20%	Ja
Leerjaar 4	NSK1-06	PO	P/S	60	PO praktische vaardigheden (Elektriciteit en warmte) Hiermee wordt bedoeld: Het kunnen toelichten, uitleggen en toepassen van de verschillende soorten warmtetransport, het kunnen uitvoeren van metingen en deze metingen verwerken in een tabel/grafiek. Daarnaast wordt de link gelegd met het vermogen van de elektrische warmtebron, waarbij	K6.10	Nvt	20%	Nee

					berekeningen worden gebruikt om waarnemingen te verklaren en conclusies te onderbouwen				
Aangepast n.a.v. versie 1 van het PTA: PO in leerjaar 3 geschrapt Weging van geschrapte onderdeel is bij het laatste PO opgeteld Omschrijving van het laatste PO is aangepast									

1.11 PTA NASK2

Het examenprogramma natuur- en scheikunde 2 voor het vmbo-t (mavo) (zie volledige tekst www.examenblad.nl):

Verdeling van de examenstof Natuur- en scheikunde II GT over centraal examen en schoolexamen

Examineenheden		GT	CE	moet op SE	mag op SE
NASK2/K/1	Oriëntatie op leren en werken	X		GT	
NASK2/K/2	Basisvaardigheden	X		GT	
NASK2/K/3	Leervaardigheden in het vak scheikunde	X	GT	GT	
NASK2/K/4	Mens en omgeving: gebruik van stoffen	X		GT	
NASK2/K/5	Mens en omgeving: verbranding	X	GT		GT
NASK2/K/6	Mens en omgeving: werken bij practicum en in beroepssituaties	X		GT	
NASK2/K/7	Water, zuren en basen	X	GT		GT
NASK2/K/8	Reinigingsmiddelen en cosmetica	X		GT	
NASK2/K/9	Chemie en industrie	X		GT	
NASK2/K/10	Basischemie voor vervolgopleiding en beroep	X	GT		GT
NASK2/K/11	Bouw van de materie	X	GT		GT
NASK2/V/1	Productieprocessen	X	GT		GT
NASK2/V/2	Productonderzoek	X	GT		GT
NASK2/V/3	Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie	X		GT	
NASK2/V/4	Vaardigheden in samenhang	X	GT		GT

Het eindexamen natuur- en scheikunde 2 bestaat uit een centraal examen en een schoolexamen. In bovenstaande tabel is te zien op welke examineenheden het centraal examen betrekking heeft. Op Lyceum Elst kan het schoolexamen ook betrekking hebben op de domeinen die op het centraal examen geëxamineerd worden. Daarnaast kan het schoolexamen betrekking hebben op vakinhoud die niet rechtstreeks in het examenprogramma is vastgelegd. De examineenheden K1/2/3 kunnen tijdens iedere toets of schoolexamenonderdeel terug komen. De verrijkingseenheden die betrekking hebben op het profielwerkstuk komen terug in het PTA profielwerkstuk.

Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) MAVO - Lyceum Elst									
Vak		NaSk2							
Cohort		2019-2021							
Algemene informatie		NOVA handboek nieuwe natuur- en scheikunde 2, 3 en 4 vmbo-GT							
Afname periode	Nummer	Soort	Vorm	Duur	Omschrijving	Eindtermen	Weging overgang	Weging schoolexamen-dossier	Herkansbaar
Leerjaar 3	SK02	SE	S	120	H1 t/m 6	K1,2,3,4,5,6,10,11	4x	20%	Ja
Leerjaar 4	SK03	SE	S	90	H1 t/m 3	K1,2,3,4,5,6,7,10,11	Nvt	20%	Ja
Leerjaar 4	SK04	SE	S	90	H4 t/m 6	K2,3,4,5,6,7,10 en V2	Nvt	20%	Ja
Leerjaar 4	SK05	PO	S	120	PO zouten	K2,3,6,10,11	Nvt	10%	Nee
Leerjaar 4	SK06	SE	S	120	H7 t/m 9	K2,3,7,8,9,10	Nvt	20%	Ja
Leerjaar 4	SK07	PO	S	120	PO H1 t/m 9	V1	Nvt	10%	Nee
Gewijzigd ten opzichte van versie 1 van het PTA: SK01 geschrapt (PO) en weging is opgeteld bij SK03									

1.12 PTA KUNSTVAKKEN INCLUSIEF CKV

Het examenprogramma kunstvakken inclusief CKV voor het vmbo-t (mavo) (zie volledige tekst www.examenblad.nl):

		BB	KB	GL/TL
KV/K/1	Oriëntatie op leren en werken			
	De kandidaat kan zich oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van kunst en cultuur in de maatschappij.	X	X	X
KV/K/2	Basisvaardigheden			
	De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerking en informatie verwerven en verwerken.	X	X	X
KV/K/3	Culturele en kunstzinnige vorming en verdieping			
	De kandidaat kan zich een beeld vormen van het culturele en kunstzinnige veld door te kiezen voor en actief deel te nemen aan ten minste 4 culturele en kunstzinnige activiteiten die gerelateerd zijn aan verschillende kunstvakken (zoals bijvoorbeeld beeldende vorming, muziek, dans en drama). Ten minste één kunstzinnige activiteit resulteert in de productie en presentatie van eigen werk.	X	X	X
KV/K/4	Reflectie en kunstdossier			
	De kandidaat kan zijn culturele en kunstzinnige ontwikkeling inzichtelijk maken in een kunstdossier, waarvan de vorm door de school en de leerling tezamen bepaald wordt. Hij kan daarmee verslag doen van alle activiteiten die zijn ondernomen en hierop reflecteren.	X	X	X

Het eindexamen kunstvakken inclusief CKV bestaat uit een schoolexamen. Op Lyceum Elst kan het schoolexamen betrekking hebben op vakinhoud die niet rechtstreeks in het examenprogramma is vastgelegd. De exameneenheden K1/2/3 kunnen tijdens iedere toets of schoolexamenonderdeel terug komen. De verrijkingseenheden die betrekking hebben op het profielwerkstuk komen terug in het PTA profielwerkstuk.

Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) MAVO - Lyceum Elst									
Vak		Kunstvakken inclusief CKV							
Cohort		2019-2021							
Algemene informatie		Geen methode /eigen opdrachten							
Afname periode	Nummer	Soort	Vorm	Duur	Omschrijving	Eindtermen	Weging overgang	Weging schoolexamen-dossier	Herkansbaar
Leerjaar 3	KV101	PO	S	-	Oriëntatie opdracht - Kunst en Cultuur in Kaart - Poster	KV K1/K2	-	10%	Nee
Leerjaar 3	KV102	PO	S/P	-	Muziek - kennismaking en verwerking	KV K1/K2/K3	-	20%	Nee
Leerjaar 3	KV103	PO	S/P	-	Vormgeving (Mode/Architectuur/Design) - werkstuk	KV K1/K2	-	20%	Nee
Leerjaar 3	KV104	PO	S/P	-	PO London - vlog / kijkwijzer / opdrachten ter plekke	KV K1/K2/K3/K4	-	20%	Nee
Leerjaar 3	KV105	PO	S	-	Filmverslag (Go Short)	KV K3/K4	-	20%	Nee
Leerjaar 3	KV106	HA	S/P	-	Workshop Film - deelname en eigen film maken	KV K1/K2/K3	-	n.v.t.	Nee
Leerjaar 3	KV107	PO	M	15	Eindgesprek - wat heb je geleerd, waar dient het geleerde voor?	KV K3/K4	-	10%	Nee
Leerjaar 3	KV108	HA	S	-	Verslag van een Culturele Activiteit	KV K3/K4	-	n.v.t.	Ja

1.13 PTA KUNSTVAKKEN 2

Het examenprogramma beeldende vorming voor het vmbo-t (mavo) (zie volledige tekst www.examenblad.nl):

Verdeling van de examenstof beeldende vorming GT over centraal examen en schoolexamen

Exameneenheden		GT	CE	moet op SE	mag op SE
BV/K/1	Oriëntatie op leren en werken	X		GT	
BV/K/2	Basisvaardigheden	X		GT	
BV/K/3	Leervaardigheden in de beeldende vakken	X	GT	GT	
BV/K/4	Beeldend werk, productief	X		GT	
BV/K/5	Werkproces, productief	X		GT	
BV/K/6	Middelen, productief	X		GT	
BV/K/7	Beschouwen – eigen werk, reflectief	X		GT	
BV/K/8	Beschouwen – werk van anderen, reflectief	X	GT		GT
BV/V/1	Eindopdracht, productief en reflectief	X	GT		GT
BV/V/2	Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie	X		GT	
BV/V/3	Vaardigheden in samenhang	X	GT		GT

Het eindexamen beeldende vorming bestaat uit een centraal examen, een centraal praktisch examen en een schoolexamen. In bovenstaande tabel is te zien op welke exameneenheden het centraal examen betrekking heeft, waarbij V1 en V3 op het CPE worden getoetst, en K3 en K8 op het centraal examen worden getoetst. Op Lyceum Elst kan het schoolexamen ook betrekking hebben op de domeinen die op het centraal examen geëxamineerd worden. Daarnaast kan het schoolexamen betrekking hebben op vakinhoud die niet rechtstreeks in het examenprogramma is vastgelegd. De exameneenheden K1/2/3 kunnen tijdens iedere toets of schoolexamenonderdeel terug komen. De verrijkingseenheden die betrekking hebben op het profielwerkstuk komen terug in het PTA profielwerkstuk.

Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) MAVO - Lyceum Elst									
Vak	Kunstvakken 2								
Cohort	2019-2021								
Algemene informatie	We hanteren in klas 3 en 4 een eigen methode op basis van oude CPE's en CSE's Praktische opdrachten worden zelfstandig uitgevoerd en kunnen qua tijdsinspanning een gehele periode in beslag nemen.								
Afname periode	Nummer	Soort	Vorm	Duur	Omschrijving	Eindtermen	Weging overgang	Weging schoolexamen-dossier	Herkansbaar
Leerjaar 3	KV201	PO	P	P2	Ontwerpproces en eindwerkstuk CPE 2011	BV/K/1, BV/K/2, BV/K/4, BV/K/5, BV/K/6, BV/K/7, BV/K/8	Nvt	5%	Nee
Leerjaar 3	KV202	PO	P	P3	Ontwerpproces en eindwerkstuk CPE 2012	BV/K/1, BV/K/2, BV/K/4, BV/K/5, BV/K/6, BV/K/7, BV/K/8	Nvt	5%	Nee
Leerjaar 3	KV203	SE	S	60 min	CSE 2012 Thema Groen	BV/K/1, BV/K/2, BV/K/3, BV/V/2	Nvt	10%	Ja
Leerjaar 3	KV204	PO	P	P4	Ontwerpproces en eindwerkstuk CPE 2013	BV/K/1, BV/K/2, BV/K/4, BV/K/5, BV/K/6, BV/K/7, BV/K/8	Nvt	5%	Nee
Leerjaar 4	KV205	PO	S	P1	Ontwerpproces en eindwerkstuk CPE 2015	BV/K/1, BV/K/2, BV/K/4, BV/K/5, BV/K/6, BV/K/7, BV/K/8	Nvt	15%	Nee
Leerjaar 4	KV206	PO	S	P2	Ontwerpproces en eindwerkstuk CPE 2018	BV/K/1, BV/K/2, BV/K/4, BV/K/5, BV/K/6, BV/K/7, BV/K/8	Nvt	20%	Nee
Leerjaar 4	KV207	PO	S	60 min	CSE 2018 Thema De stad	BV/K/1, BV/K/2, BV/K/3, BV/V/2	Nvt	25%	Ja
Leerjaar 4	KV208	PO	S	P3	Ontwerpproces en eindwerkstuk CPE 2019	BV/K/1, BV/K/2, BV/K/4, BV/K/5, BV/K/6, BV/K/7, BV/K/8	Nvt	20%	Nee

1.14 PTA LICHAMELIJKE OPVOEDING

Het examenprogramma lichamelijke opvoeding 1 voor het vmbo-t (mavo) (zie volledige tekst www.examenblad.nl):

LO1/K/1	Oriëntatie op leren en werken
LO1/K/2	Basisvaardigheden
LO1/K/3	Leervaardigheden in het vak lichamelijke opvoeding
LO1/K/4	Spel
LO1/K/5	Turnen
LO1/K/6	Bewegen op muziek
LO1/K/7	Atletiek
LO1/K/8	Zelfverdediging
LO1/K/9	Actuele bewegingsactiviteiten

Het eindexamen LO1 bestaat uit een schooexamen. Het schooexamen kan betrekking hebben op vakinhoud die niet rechtstreeks in het examenprogramma is vastgelegd. De exameneenheden K1/2/3 kunnen tijdens iedere toets of schooexamenonderdeel terug komen. De verrijkingseenheden die betrekking hebben op het profielwerkstuk komen terug in het PTA profielwerkstuk.

Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) MAVO - Lyceum Elst									
Vak		Lichamelijke Opvoeding 1							
Cohort		2019-2021							
Algemene informatie		Sportkleding verplicht! Niet meedoen is briefje/verklaring van ouders/professional. Het vak LO wordt afgesloten met het oordeel 'voldoende' of 'goed'. Zolang het oordeel voldoende of goed niet is gegeven is het vak LO niet afgesloten. Om het oordeel 'voldoende' of 'goed' toe te kunnen kennen wordt het gewogen gemiddelde van de cijfers uit klas 3 en 4 mavo gebruikt. Indien dit gemiddelde hoger is dan een 5,5, maar niet hoger is dan een 7,4 wordt het oordeel voldoende toegekend. Indien het gemiddelde een 7,5 of hoger is geldt het oordeel goed.							
Afnameperiode	Nummer	Soort	Vorm	Duur	Omschrijving	Eindtermen	Weging overgang	Weging schoolexamen-dossier	Herkansbaar
Leerjaar 3	LO101	PO	P	-	Conditietest	K1/2/3/7	1x	NVT	Nee
Leerjaar 3	LO102	PO	P	-	Verbreding/verdieping SPEL	K4/6/8	1x	NVT	Nee
Leerjaar 3	LO103	PO	P	-	Verbreding/verdieping Turnen	K7/9	1x	NVT	Nee
Leerjaar 3	LO104	PO	P	-	Verbreding/verdieping Atletiek	K5/9	1x	NVT	Nee
Leerjaar 3	LO105	PO	P	-	Werkhouding Inzet/samenwerken en zelfstandigheid	K10/11	3x	NVT	Nee
Leerjaar 4	LO106	PO	P	-	Sport oriëntatie deel 1 (extern: fitness)	K1 t/m 4	NVT	NVT	Nee
Leerjaar 4	LO107	PO	P	-	Sport oriëntatie deel 2 (gymzaal: combinatie sport & spel)	K5 t/m 7	NVT	NVT	Nee

Leerjaar 4	LO108	PO	P	-	Sport oriëntatie deel 3 (gymzaal: turnen & atletiek)	K 8/9	NVT	NVT	Nee
------------	-------	----	---	---	---	-------	-----	-----	-----

1.15 PTA LICHAMELIJKE OPVOEDING 2

Het examenprogramma lichamelijke opvoeding 2 voor het vmbo-t (mavo) (zie volledige tekst www.examenblad.nl):

LO2/K/1	Oriëntatie op leren en werken
LO2/K/2	Basisvaardigheden
LO2/K/3	Leervaardigheden in het vak lichamelijke opvoeding
LO2/K/4	Spel
LO2/K/5	Turnen
LO2/K/6	Bewegen op muziek
LO2/K/7	Atletiek
LO2/K/8	Zelfverdediging
LO2/K/9	Actuele bewegingsactiviteiten
LO2/K/10	Bewegen regelen
LO2/K/11	Bewegen en samenleving en gezondheid
LO2/K/12	beroepspraktijkvorming

Het eindexamen LO2 bestaat uit een schoolexamen. Het schoolexamen kan betrekking hebben op vakinhoud die niet rechtstreeks in het examenprogramma is vastgelegd. De exameneenheden K1/2/3 kunnen tijdens iedere toets of schoolexamenonderdeel terug komen. De verrijkingseenheden die betrekking hebben op het profielwerkstuk komen terug in het PTA profielwerkstuk.

Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) MAVO - Lyceum Elst									
Vak		LO2							
Cohort		2019-2021							
Algemene informatie		Sportkleding verplicht (LO2shirt), Niet actief deelnemen is inhalen & verklaring van ouders/professional.							
Afname periode	Nummer	Soort	Vorm	Duur	Omschrijving	Eindtermen	Weging overgang	Weging schoolexamen-dossier	Herkansbaar
Leerjaar 3	LO201	PO	P	Periode 1 + 2	Sportvaardigheden Periode 1 + 2: <i>Spel</i> (slaan- en terugslagspelen, tik- en afgooispelen) <i>Turnen</i> (zwaaien, springen) <i>Atletiek</i> (duurloop, kogelstoten) <i>Bewegen op Muziek</i> (ritme en bewegen)	LO2/K/ 4 t/m 11	4x	5%	Nee
Leerjaar 3	LO202	PO	P	Periode 3 + 4	Sportvaardigheden Periode 3 + 4: <i>Turnen</i> (draaien, balanceren) <i>Spel</i> (passeren en onderscheppen, verbreding slaan- en terugslagspelen) <i>Atletiek</i> (speerwerpen, sprint/estafette)	LO2/K/ 4 t/m 11	4x	5%	Nee
Leerjaar 3	LO203	PO	P	+/- 12 uur	Begeleiding sportdagen/open dag Les & leidinggeven	LO2 / K / 2 & 3	1x	5%	Nee
Leerjaar 3	LO204	PO	P	Periode 1234	Sportfolio (OneDrive): Uitvoeren leskaarten Scheidsrechter tijdens sportdagen Begeleiding sporthal Open Dag	LO2/K/4/5/7 LO2/K/2/3 LO2/K/11	2x	5%	Nee

					Lesgeven aan elkaar				
Leerjaar 3	LO205	SE	S	60	Theorietoets: Spelregelkennis sportvaardigheden 3 mavo (p1 t/m p4): meerkeuze en open vragen Technische vaardigheden opgedaan uit praktijklessen worden theoretisch getoetst.	LO2/K/4/5/7 LO2/K/2/3 LO2/K/11	N.v.t.	5%	Ja
Leerjaar 4	LO206	PO	P	Periode 123	Sportvaardigheden Periode 1 t/m 3: <i>Spel</i> (basketbal: eigenvaardigheid en werken naar toernooi) <i>BOM en Turnen</i> (dans- en turnshow maken en opvoering publiek) <i>Atletiek</i> (discuswerpen) <i>Zelfverdediging</i> (boksen)	LO2/K/ 4 t/m 11	N.v.t.	15%	Nee
Leerjaar 4	LO207	PO	P	Periode 123	Sportfolio (OneDrive): Leskaarten maken Beoordelingsformulieren maken Beoordelingsfilmpjes technische vaardigheden Sportverslagen	LO2/K/4/5/7 LO2/K/2/3 LO2/K/11	N.v.t.	15%	Nee
Leerjaar 4	LO208	PO	P	60	Sportvaardigheden Periode 1 + 2: <i>Spel</i> (slaan- en terugslagspelen, tik- en afgooispelen) <i>Turnen</i> (zwaaien, springen) <i>Atletiek</i> (duurloop, kogelstoten)	LO2 / K / 2 & 3	N.v.t.	20%	Nee

					<i>Bewegen op Muziek</i> (ritme en bewegen)				
Leerjaar 4	LO209	SE	S	60	Theorietoets: Spelregelkennis sportvaardigheden 4 mavo (p1 t/m p3): meerkeuze en open vragen Technische vaardigheden opgedaan uit praktijklessen worden theoretisch getoetst. Theorie Eerste Hulp Bij (sport)Ongelukken	LO2/K/4/5/7 LO2/K/2/3 LO2/K/11	N.v.t.	25%	Ja

1.16 PTA LOB

Het doel van LOB is om de leerling in te laten zien wie hij of zij is, wat zijn of haar kwaliteiten en zwaktes zijn, en om te ontdekken welke vervolgopleiding bij hem of haar past. LOB is een doorlopend proces dat vakoverstijgend wordt uitgevoerd. Het vindt plaats tijdens de lessen op school, maar ook tijdens de momenten buiten schooltijd. LOB is dan ook geen apart vak, alhoewel dit PTA anders kan doen vermoeden. Dit PTA vormt een concretisering van de activiteiten die de leerling uitvoert in de bovenbouw van de mavo om de loopbaan vragen te beantwoorden. Het eindproduct is een door de leerling ontwikkeld portfolio dat aan de mentor wordt gepresenteerd.

Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) MAVO - Lyceum Elst									
Vak		Loopbaanontwikkeling en Begeleiding							
Cohort		2019-2021							
Algemene informatie		Gebruikte methode is Qompas (digitaal stappenplan), klas 3 + klas 4							
Afname periode	Nummer	Soort	Vorm	Duur	Omschrijving	Eindtermen	Weging overgang	Weging schoolexamen-dossier	Herkansbaar
Leerjaar 3 + leerjaar 4	LOB1	HA	S	nvt	LOB stappenplan Qompas mavo 3	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	ja
	LOB2	HA	P	nvt	Scholenmarkt MBO (Olympus)	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	ja
	LOB3	HA	P	nvt	Bezoek Open Dagen MBO	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	ja
	LOB4	HA	P	nvt	LOB stappenplan Qompas mavo4	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	
	LOB5	HA	P	nvt	Scholenmarkt / Open Dagen MBO	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	nee
Leerjaar 4	LOB6	HA	S	nvt	Loopbaandossier (portfolio) bespreken	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	ja

1.17 PTA PROFIELWERKSTUK

Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) MAVO - Lyceum Elst									
Vak		Profielwerkstuk							
Cohort		2019-2021							
Algemene informatie									
Afname periode	Nummer	Soort	Vorm	Duur	Omschrijving	Eindtermen	Weging overgang	Weging schoolexamen-dossier	Herkansbaar
Leerjaar 3 + leerjaar 4	PWS1	PWS	S/P	20 uur per leerling	Het PWS is een alomvattend onderzoek dat door de kandidaat binnen het door zijn of haar gekozen profiel wordt uitgevoerd. Het resultaat is een verslag en een presentatie.	Het PWS sluit aan bij de algemene doelen (K123), de specifieke vak eindtermen en de verdiepende eindtermen van de vakken waarop het PWS betrekking heeft.	nvt	nvt	Ja*
* Het PWS wordt met een voldoende of goed beoordeeld. Zolang het niet minimaal voldoende is zal de kandidaat/kandidaten het PWS moeten verbeteren tot het minimaal voldoende is. Het te laat inleveren staat gelijk aan absentie bij een SE. Zie hiervoor artikel 2 van het examenreglement Quadraam, en artikel 6 van het aanvullend reglement. Verdere informatie over het PWS wordt gedurende het schooljaar aan de leerlingen verstrekt, en is na te lezen in de handleiding PWS mavo.									

